

การพัฒนาทฤษฎี (Theory Development)

¹สมปอง พะมุลิตา ²ดร. สุพรรณิ สุ่มเล็ก

ความนำ

การพัฒนาทฤษฎีหรือ องค์ความรู้ เป็น พันธกิจที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของวิชาชีพพยาบาล การมีทฤษฎีแสดงถึงการเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับตามกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ (scientific method) ทฤษฎีที่มีความ เชื่อถือ ต้อง ได้รับการพิสูจน์โดยใช้ กระบวนการวิจัย กล่าวคือการวิจัยและการพัฒนา ทฤษฎีต้อง กระ ทำควบคู่กันไป ในลักษณะ เป็น เกลียว (double helix) เพื่อพัฒนาซึ่งกันและกัน ¹

ทฤษฎีหมายถึงชุดของข้อเสนอกเกี่ยวกับ คำถามสำคัญในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันอย่างเป็น ระบบ เพื่อพรรณนา อธิบาย ทำนาย หรือควบคุม ปรากฏการณ์ และในแต่ละทฤษฎีมีมโนทัศน์ ที่ สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ในสาขาวิชามากกว่าสอง มโนทัศน์ ที่มีความสัมพันธ์ กัน ¹ ซึ่ง ทฤษฎี ประกอบด้วย มโนทัศน์ (concept) และข้อความ (statement) ที่บ่งบอกความสัมพันธ์ของมโนทัศน์

การพัฒนาทฤษฎีทางการพยาบาลมี ความจำเป็นมาก โดยเฉพาะ ทฤษฎีระดับกลาง (middle-range theory) ซึ่งเป็นสะพานเชื่อม ระหว่าง อภิปรัชญา (meta-paradigm concepts) และ การปฏิบัติ นักทฤษฎี ต้องอาศัย ประสบการณ์และความ เชื่อชาญอย่างมาก โดย ทฤษฎีต้องจัดการกับมโนทัศน์ และข้อความ อีกทั้งต้อง เชื่อม โยง ระหว่างมโนทัศน์กับข้อความ และคำจำกัดความทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ซึ่งกล ยุทธ์ในการพัฒนาทฤษฎีทางการพยาบาล ขึ้นอยู่ กับมุมมองของแต่ละนักทฤษฎีในการนำกลยุทธ์

(strategies) มาใช้ ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ (phenomena) ที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์โลก (world view) หรือความไม่ชัดเจน มีข้อโต้แย้ง ทางการพยาบาล โดยใช้กลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่ง และ/หรือหลาย ๆ กลยุทธ์ร่วมกัน และการนำกล ยุทธ์ใดมาใช้ต้องทำความเข้าใจกลยุทธ์การพัฒนา ทฤษฎีนั้น ๆ

ในบทนี้จะเสนอการพัฒนาทฤษฎีตาม แนวคิด Walker & Avant ซึ่งกลยุทธ์ในการพัฒนา ทฤษฎีมี 3 วิธีคือ การสังเคราะห์ทฤษฎี (theory synthesis), การวิเคราะห์ทฤษฎี (theory analysis) และการนำทฤษฎีอื่นมาปรับใช้เป็นทฤษฎีทางการ พยาบาล (theory derivation) ²

การสังเคราะห์ทฤษฎี

การสังเคราะห์ทฤษฎีเป็นกระบวนการที่ แปลรูปการปฏิบัติให้สัมพันธ์กับการวิจัยเกี่ยวกับ ปรากฏการณ์ที่สนใจรวมกันทั้งหมด ซึ่งทำให้ ผู้สร้างทฤษฎีได้นำชิ้นส่วนย่อย และส่วนขององค์ ความรู้มาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้นและได้รูปแบบ ที่สอดคล้องกัน

ความหมาย

จุดมุ่งหมายของการสังเคราะห์ทฤษฎีเพื่อ สร้างทฤษฎีและความคิดขอ ระบบที่มี ความสัมพันธ์กัน โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ใน วิธีนี้ผู้สร้างทฤษฎี ดึงข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการ ณ์ เข้าด้วยกัน มโนทัศน์และข้อความ ถูกจัดระบบเข้า ไปในเครือข่ายหรือรวมกันทั้งหมด

¹ อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การสังเคราะห์ทฤษฎีมี 3 ขั้นตอน

1. ระบุมโนทัศน์สำคัญที่สามารถเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวสำหรับการสังเคราะห์ทฤษฎี
2. ทบทวนวรรณกรรมที่ระบุปัจจัยที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์ที่สำคัญและ ระบุธรรมชาติของความสัมพันธ์
3. จัดระบบมโนทัศน์และข้อความเข้าไปในการบูรณาการและเป็นตัวแทนที่มีประสิทธิภาพของปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ

ผลของการสังเคราะห์ทฤษฎีเป็นตัวแทนของความซับซ้อนของปรากฏการณ์มากกว่าการสังเคราะห์มโนทัศน์และข้อความ ในทางตรงกันข้าม มโนทัศน์ซึ่งมีประโยชน์ต่อปรากฏการณ์ที่สนใจ ทฤษฎีแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของมโนทัศน์ นอกจากนั้นในเวลาเดียวกันทฤษฎียังรวบรวมมุมมองปรากฏการณ์ และรวมเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์มากกว่าข้อความ ถึงแม้ข้อความจะเชื่อมโยงมโนทัศน์เพียง 2 หรือ 3 มโนทัศน์เข้าด้วยกัน แต่ทฤษฎี มักเชื่อมโยงจำนวนของมโนทัศน์ ในแต่ละอันและรวมถึงที่ระบุความสัมพันธ์ ที่มีทั้งทิศทางและไม่มีทิศทาง เชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์ได้

จุดประสงค์และการใช้

จุดประสงค์ของการสังเคราะห์ทฤษฎีเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ตลอด ถึง ความสัมพันธ์ระหว่างชุดของ มโนทัศน์ และข้อความ วัตถุประสงค์

1. เพื่ออธิบายปัจจัยซึ่งมีมาก่อนหรือมีอิทธิพลในเหตุการณ์ที่เฉพาะเจาะจง เช่น ปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงไปตรวจประเมินภาวะกระดูกพรุน

2. เพื่ออธิบายผลกระทบซึ่งเกิดหลังบางเหตุการณ์ เช่น ผลที่ตามมาจากการให้การพยาบาลกับผู้สูงอายุในชนบท

3. เพื่อใส่ความสัมพันธ์แต่ไม่มีข้อมูลยืนยันทางวิทยาศาสตร์เข้าไปในระบบของทฤษฎีการใช้การสังเคราะห์ทฤษฎี

นวัตอุปสงค์ที่ 3 รวมถึงการจัดระบบของข้อความเข้าไปในระบบและการทำลายปัจจัยหรือตัวแปรซึ่งคล้ายคลึงกับตัวแปรอื่น ๆ ในการสรุปมโนทัศน์ที่ใหญ่กว่า การจัดการในการสังเคราะห์ทฤษฎีในแบบนี้ สนใจเกี่ยวกับการพรรณนาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์น้อยกว่าการปรับปรุงภาพรวมของรูปแบบทั้งหมดและคุณภาพที่ทฤษฎีแสดงออกมาในทางตรงกันข้าม วัตถุประสงค์แรกมีความเฉพาะเจาะจงในการทำนายและบางครั้งเป็นการ ประยุกต์เหตุการณ์ในคลินิกได้ ในจุดประสงค์ที่ 2 ช่วยในการทำนายและปรับปรุงผลให้ดีขึ้น ซึ่งมาจากผลลัพธ์ที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นของปรากฏการณ์ในคลินิก การสังเคราะห์ทฤษฎีต้องใช้ความหลากหลายอย่างมากในวิธีหรือหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และสถานการณ์ทางการปฏิบัติ ต้องใช้การสร้างรูปแบบที่กระชับ และเป็นตัวแทนของข้อวิจัยที่ค้นพบในหัวข้อที่สนใจ การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ หลากหลาย มักทำให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการสังเคราะห์ทฤษฎี

1. specify focal concepts โดยผู้สร้างทฤษฎีระบุหัวข้อที่สนใจ ทำโดยระบุ (a) one focal concept or variable (b) a framework of several focal concepts การเริ่มต้นทำโดยผู้สร้างทฤษฎี เปลี่ยนผ่าน มโนทัศน์ ที่สำคัญ

(transformational leadership) ไปสู่มนทัศน์หรือตัวแปรอื่นที่สัมพันธ์ หลังจากนั้นผู้สร้างทฤษฎีจึงให้ความสนใจกับกรอบแนวคิดของมนทัศน์ที่สำคัญอื่น ๆ

2. identify related factors and relationships ในการระบุความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม พร้อมทั้งระบุทิศทางของความสัมพันธ์ เช่น มีความสัมพันธ์กันทางบวก (+) ทางลบ (-) หรือไม่แน่ใจความสัมพันธ์ (?) และระบุความสัมพันธ์ว่าน้อย , มาก , หรือไม่ชัดเจน

3. construct an integrated representation เมื่อรวบรวมตัวแทนของ มโนทัศน์ความสัมพันธ์ของข้อความเข้าไปใน 1 หรือ 2 มโนทัศน์ที่สำคัญ หลังจากนั้นต้องจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ไคอะแกรมซึ่งจะช่วยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนทัศน์

การพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดของการสังเคราะห์ทฤษฎี

ข้อดี

1. เป็นวิธีที่เป็นผลมาจากการบูรณาการข้อมูลจำนวนมากที่แยกจากกันในหัวข้อที่สนใจ โดยการใช้ภาษาและการ ใช้รูปแบบของ แผนผัง (graphic)

2. การสังเคราะห์ทฤษฎีสามารถบูรณาการและนำเสนอความสัมพันธ์ที่ หลากหลาย ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสังเคราะห์ทฤษฎี เป็น วิธีที่มีประโยชน์สำหรับการสรุปข้อค้นพบจากการวิจัย นำมาซึ่ง การศึกษา วิจัย และการปฏิบัติการ พยาบาล

ข้อจำกัด

1. ผู้สร้างทฤษฎีจำเป็นต้องเพิ่มมนทัศน์ที่มีความถูกต้องตามระเบียบทางวิทยาศาสตร์ เพื่อแบ่งประเภทให้แม่นยำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชิงโครงสร้างและระหว่าง มโนทัศน์ในหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีอยู่

2. การสังเคราะห์ทฤษฎีสร้างบนหลักฐานซึ่งการพัฒนาทฤษฎีคือการเพิ่มขึ้นของกระบวนการ รวมทั้งความจริงที่แน่นอนของระดับการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ หาก ไม่มีลักษณะที่มีการพัฒนา ทางวิทยาศาสตร์ มักถูกนำออกจากความรู้ที่เก็บไว้

การใช้ประโยชน์จากผลของการสังเคราะห์ทฤษฎี

1. ในการวิจัยผลจากการสังเคราะห์ทฤษฎี ทำให้กรอบแนวคิดชัดเจนขึ้น และเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่เกี่ยวกับปรากฏการณ์

2. โครงสร้างของความรู้ทำให้เกิดความเชื่อมั่น ในการนำตัวบ่งชี้ ไปใช้ประโยชน์ที่เพียงพอและ ขั้นตอนการวิจัยในการสังเคราะห์ทฤษฎีโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

3. การออกแบบรูปแบบทฤษฎีที่ดีต้องมีเหตุมีผลเชิงประจักษ์ การทดสอบรูปแบบหรือทฤษฎีต้องแสดงให้เห็นว่ามีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงศาสตร์ทางการพยาบาล

4. ในแต่ละทฤษฎีต้องการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทฤษฎีมีทางเลือกมากขึ้นจัดตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องและเพิ่มตัวแปรใหม่เข้าไปหรือพัฒนาใหม่เกี่ยวกับรูปแบบ เดิมโดยสามารถ ใช้วิธีสังเคราะห์ทฤษฎี

5. การพัฒนาทฤษฎีใช้ในด้านการศึกษาที่มีความหลากหลายรวมทั้งมนทัศน์ที่มากมายที่มี

ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การนำเสนอในรูปแบบของแผนผัง ที่สมเหตุสมผล ทำให้ง่ายทั้งการสอนและการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถหาความสัมพันธ์ที่ หลากหลาย ทำให้สามารถ เขียนโครงร่างความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษาได้

6. การสังเคราะห์ทฤษฎีช่วยให้พยาบาลอธิบายเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นนำมาก่อนการเกิดมโนทัศน์นั้น ๆ (antecedent) และเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง หรือเกิดเป็นผลเนื่องมาจาก มโนทัศน์ (consequences) ของปรากฏการณ์ ในการค้นหา สิ่งที่น่ามาก่อน ในปัญหาทางคลินิก วางแผนป้องกัน สิ่งที่เกิดขึ้นจากปัญหาในคลินิก เช่น การกลับมานอนโรงพยาบาลซ้ำหลังการผ่าตัด สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติทางการพยาบาลในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ ซึ่งหลักการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเยี่ยมบ้าน และชุมชนต่อไป

สรุป การสังเคราะห์ทฤษฎีอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งทำให้ผู้สร้างทฤษฎีจัดระบบและบูรณาการข้อมูลทาง การวิจัยได้ หลากหลายและกว้างขึ้นในหัวข้อที่สนใจ ชุดของมโนทัศน์และข้อความที่แยกกันถูกจัดระบบเข้ามาในระบบความสัมพันธ์ของข้อความซึ่งประกอบกันนำเสนอโดยรูปแบบของ แผนผังการสังเคราะห์ทฤษฎี มักใช้การทบทวนวรรณกรรมจากข้อมูลทางการวิจัยที่ตีพิมพ์ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ทฤษฎี

การวิเคราะห์ทฤษฎี เป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทฤษฎีทางการพยาบาล มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Walker & Avant ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ทฤษฎี เป็นระบบการตรวจสอบความหมายของทฤษฎี (meaning) ความเป็นเหตุเป็นผลเพียงพอ (logical adequacy) การนำไปใช้ประโยชน์ (usefulness) หลักการทั่วไป (generality) ความชัดเจน (parsimony) และความสามารถทดสอบได้ (testing) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหา (content) ของทฤษฎี และปราศจากความคิดเห็น ความเชื่อหรือความโน้มเอียงในความคิดของผู้วิเคราะห์ ซึ่งกลยุทธ์ของการวิเคราะห์ทฤษฎีเป็นการแยกส่วนประกอบของทฤษฎี²

Fawcett ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ทฤษฎีเป็นการตรวจสอบรายละเอียดของทฤษฎี ในเรื่องของขอบเขต (scope) บริบท (context) และเนื้อหา (content) โดยที่ไม่มีการตีค่าหรือพิจารณาตัดสินใด ๆ³

Meleis ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการพิจารณาถึงความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ (variable) ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทฤษฎีและโครงสร้างของทฤษฎี¹

วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ทฤษฎี เพื่อการค้นหาจุดแข็ง (strengths) และ จุดอ่อนของทฤษฎี (weakness) ทั้งนี้เพื่อต้องการพัฒนาทฤษฎี หรือ รายละเอียดของทฤษฎีเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ทฤษฎี ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดระบบ (systematic)

ตรวจสอบวัตถุประสงค์ (objective) ของทฤษฎี ที่ นำสู่การศึกษาลงลึกในรายละเอียด (insight) และ การกำหนดทฤษฎี (formulation) ที่ไม่เคยมีการ ค้นพบมาก่อน เป็นการเพิ่มเติม ต่อยอดองค์ ความรู้ในสาขาทางการพยาบาล

การวิเคราะห์ทฤษฎีเป็นหนทางหนึ่งของการค้นคว้า “อะไร” ที่ต้องการใส่ลงไปใน การทดสอบ และการชี้แนะ “อย่างไร” จึงจะสามารถ นำไปปฏิบัติ ได้ ซึ่งถูกนำมาใช้ประโยชน์หลาย ด้าน คือ ด้านการศึกษา การปฏิบัติการทางคลินิก ที่จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ และด้าน การวิจัย การวิเคราะห์ทฤษฎีถือเป็น เป้าหมายสำคัญของงานวิจัย ให้ความสนใจกับ จุดอ่อน หรือ เชื่อมโยงกับกร อบแนวคิดของการ วิจัยที่ยังไม่น่าเชื่อถือ

การทำความเข้าใจในเป้าหมายหลักของ การวิเคราะห์จึงเป็นสิ่งสำคัญ การวิเคราะห์ทฤษฎี เป็นระบบและวัตถุประสงค์ที่นำสู่การตรวจสอบ เนื้อหาและโครงสร้างของทฤษฎี โดยปราศจาก ความโน้มเอียงของผู้ทำการประเมิน ทำให้ทฤษฎี มีความชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายหลักการประเมิน เป็นสิ่ง สำคัญเช่นกัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น ภายหลังจากกา รวิเคราะห์ เป็นการตัดสินใจ (decision) และ/หรือ การปฏิบัติ เพื่อที่ตัดสินใจ ความ มีคุณค่าของทฤษฎี อันนำไปใช้เป็นพื้นฐานของ การปฏิบัติหรือการวิจัยต่อไป³

ขั้นตอนการวิเคราะห์ทฤษฎี

ขั้นตอนการวิเคราะห์เป็นขั้นตอนที่ได้มา จากการสังเคราะห์จากงานของนักเขียนที่ หลากหลาย Popper (1965), Reynolds (1971), Hardy (1974), Fawcett (2000), และ Chin &

Jacobs (1987) ซึ่งเป็นผู้ที่มีพื้นฐานองค์ความรู้ใน การพัฒนาทฤษฎี ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้²

1. การระบุจุดกำเนิดทฤษฎี (identify the origins of the theory)

การระบุจุดกำเนิด ทฤษฎี เป็นการอ้างถึง ขั้นตอนแรก ของการพัฒนา การวิเคราะห์ สอบสวนกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทฤษฎี รูปแบบ อุปมาน (inductive) หรือ อนุมาน (deductive) และ หากปรากฏการณ์นั้นยังคงอยู่ช่วยสนับสนุน หรือปฏิเสธทฤษฎี

สรุปจุดกำเนิดทฤษฎี

1. การอ่านทฤษฎีอย่างละเอียด เพื่อระบุ แนวคิดหลัก (the major ideas) หรือ มโน พันธ์ หลัก (the major concept) และแยกความสัมพันธ์ ของข้อความ (isolating the relational statement)
2. การตรวจสอบวิธีการพัฒนาทฤษฎีว่า เป็นแบบอนุมานจากกฎเกณฑ์ทั่วไป แบบอุปมาน จากข้อมูล หรือ มีการพัฒนามาจากทฤษฎีอื่น ๆ หรือจากสมมุติฐานอื่น ๆ ซึ่งอาจพิจารณาถึงจุด กำเนิดทฤษฎีได้เป็นแบบอนุมาน
3. การพิจารณา จุดกำเนิดทฤษฎี แบบ อุปมาน โดยการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูล วรรณกรรม หรือ การปฏิบัติการโดยทั่วไป บนคลินิก
4. การกำหนดความเป็นเหตุเป็นผล เพียงพอ ของมูล เหตุการ ณ์เกิดแบบอนุมานและ อุปมาน
5. การระบุข้อตกลงที่จำเป็นต่อการสร้าง ทฤษฎี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ มักช่วยตีความและ พิจารณาความเป็นประโยชน์ของทฤษฎี

2. การตรวจสอบความหมายของทฤษฎี (examine the meaning of the theory)

การตรวจสอบความหมายของทฤษฎี เป็นการตรวจสอบกรอบแนวคิดของทฤษฎีและมีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ความหมายของทฤษฎี อาจสะท้อนออกมาในรูปแบบของภาษาที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี และตรวจสอบการเรียกชื่อที่ใช้ภาษาที่เฉพาะโดยผู้ริเริ่มสร้างทฤษฎี

การตรวจสอบความหมายและการให้เหตุผลที่เพียงพอของทฤษฎี เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการวิเคราะห์ทฤษฎี แต่ก็เป็นสิ่งที่มีความหมายมากที่สุด มักเป็นการศึกษาความหมายของคำที่เกี่ยวข้องในทฤษฎี และการวิเคราะห์ต้องตรวจสอบภาษาที่ใช้ในทฤษฎี โดยการพิจารณาที่มโนทัศน์ และข้อความที่อยู่ในทฤษฎี ซึ่งขั้นตอนการตรวจสอบความหมายของทฤษฎี ประกอบด้วย

2.1 การระบุมโนทัศน์ (identify concepts)

การพิจารณาแนวคิดหลักของทฤษฎี ลักษณะที่สัมพันธ์กันทั้งหมด มักสะท้อนให้เห็นแนวคิดที่ควร ทำให้ขั้นตอนและคำนิยามมีความชัดเจน บ่อยครั้งมีความลำบากที่ระบุแนวคิดหลักของมโนทัศน์ในรูปแบบการใช้วาทกรรมอธิบายรายละเอียด วิธีการที่ดีที่สุดอาจใช้วิธีการอ่านและจดบันทึกรายละเอียดคำนิยามที่ปรากฏ

การกำหนดแต่ ละอย่าง ของ มโนทัศน์ดั้งเดิม (primitive concept) มโนทัศน์ที่เป็นรูปธรรม (concrete concept) และมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม (abstract concept) นั้น การจัดแบ่งประเภท เป็นแนวทางที่ช่วยในการวิเคราะห์ประเพณีธรรมชาติของ มโนทัศน์ดั้งเดิม และ

มโนทัศน์ที่เป็นนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีได้อย่างแท้จริง

2.2 การตรวจสอบคำนิยาม และการนำมาใช้ (examine definitions and use)

การตรวจสอบคำนิยามและการนำมาใช้ ประกอบด้วยการพิจารณาคำนิยาม 4 ทางเลือก คือ คำนิยามเชิงทฤษฎี (theoretical definition) คำนิยามเชิงปฏิบัติการ (operational definition) คำนิยามเชิงบรรยาย (descriptive definition) และการไม่มีคำนิยาม (no definition)

การนำทฤษฎีมาใช้ต้องมีความสอดคล้องกับมโนทัศน์ที่ได้ให้คำจำกัดความไว้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการประยุกต์ใช้ทฤษฎี ถ้านักทฤษฎีให้คำจำกัดความมโนทัศน์ในทางเดียวหรือยากต่อการกล่าวถึง หรือ ไม่ยากต่อการกล่าวถึง การพัฒนาทฤษฎีอาจต้องปรับเปลี่ยนคำจำกัดความ เมื่อการก่อรูปของมโนทัศน์ทั้งหมดยังคงคลุมเครือ เป็นที่สงสัยในการให้ความหมายที่ชัดเจน การวิเคราะห์ ช่วยทำนายถึงผลลัพธ์ของข้อความก่อนหน้านี้ในทฤษฎี เพียงพบว่ามีข้อความที่ได้แย้งในผลลัพธ์ที่พบ

การทำการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีอาจเป็นเหตุทำให้มีการเปลี่ยนแปลงคำนิยามของมโนทัศน์หรือการตัดทอนในส่วนของทฤษฎี อย่างไรก็ตามเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาโดยการใช้มโนทัศน์เดิมอาจไม่ เป็นประโยชน์ในการสนับสนุนทฤษฎี ซึ่งอาจต้องการการทบทวนและหาความสัมพันธ์ของข้อความสำหรับการให้คำจำกัดความมโนทัศน์ใหม่

2.3 การระบุข้อความ (identify statement)

หลักสำคัญของ มโนทัศน์และการให้คำจำกัดความของทฤษฎี มีการระบุ และการตรวจสอบ การวิเคราะห์ ให้ความสนใจไปที่การตรวจสอบความสัมพันธ์ของข้อความ ซึ่งการระบุความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นช่องทางของมโนทัศน์ที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ กระบวนการนี้ไม่ได้เป็นกระบวนการที่ทำได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวาทกรรมที่มีความซับซ้อนของทฤษฎี

2.4. การตรวจสอบความสัมพันธ์ (examine relationships)

การตรวจสอบความสัมพันธ์ เป็นการแสดงให้เห็นถึงขอบเขต และการพิจารณาข้อความที่นำมาใช้ การวิเคราะห์ มักประเมินทั้งสองอย่างหรือ แต่ละข้อความ ที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุน ซึ่งการเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพเป็นการระบุถึงสองมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กับอย่างไม่ต้องสงสัย (เชิงบวก, +), ไม่มีความสัมพันธ์กัน (เชิงลบ, -) หรือ ยังเป็นที่สงสัย (?)

3. การวิเคราะห์ความเป็นเหตุเป็นผลเพียงพอของทฤษฎี (analyze the logical adequacy of the theory)

การวิเคราะห์ความเป็นเหตุเป็นผล ของทฤษฎี หมายถึง โครงสร้างของ มโนทัศน์ ที่มีความเป็นเหตุเป็นผลเพียงพอและ ข้อความที่บ่งบอกความสัมพันธ์ของ มโนทัศน์ ที่มีความเป็นอิสระต่อการให้ ความหมายของทฤษฎี การวิเคราะห์ มักทำให้มองเห็นถึงความไม่เพียงพอเป็นผลของโครงสร้างทฤษฎีและตรวจสอบทฤษฎี ในการทำนาย การวิเคราะห์ความเป็นเหตุ

เป็นผลของทฤษฎี ประกอบด้วย การทำนายความเป็นอิสระของเนื้อหา , การยอมรับของนักวิทยาศาสตร์, การทำให้เข้าใจ (Making Sense) และการให้เหตุผลที่ ไม่สมเหตุสมผลเชิงตรรกะ (Logical Fallacies)

4. ข้อกำหนดการนำทฤษฎีไปใช้ประโยชน์ (determine the usefulness of the theory)

การนำทฤษฎีไปใช้ประโยชน์ เป็นการตระหนักถึงการ นำทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติและการช่วยเหลืออย่างไร ทฤษฎีเป็นกฎเกณฑ์ที่ต้องมีการทำความเข้าใจหรือความสามารถในการทำนายผลลัพธ์ ซึ่งนักปฏิบัติกรส่วนใหญ่ นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้ป่วย

หากทฤษฎีที่มีสามารถลงลึกในรายละเอียดของปรากฏการณ์แล้ว จะช่วยให้นักวิทยาศาสตร์อธิบาย ทำนาย ปรากฏการณ์ได้ดีขึ้นหรือแตกต่าง เป็นการเพิ่มในส่วนเนื้อหาขององค์ความรู้ หากทฤษฎีไม่ พบบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ ทฤษฎีที่เป็นประโยชน์น้อย จะช่วยนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ โดยการถามคำถาม นักวิทยาศาสตร์เพื่อกระตุ้นความสนใจในการทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ การวิเคราะห์ อาจต้องพิจารณาถึงประเด็นของการกำหนดประโยชน์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เพียงอย่างเดียวไม่สามารถตอบคำถามข้างต้นได้โดยปราศจากการพิจารณาเนื้อหาของทฤษฎี ถ้าสาระสำคัญของทฤษฎีส่วนใหญ่เป็นขอบเขตความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่ทำให้ปรากฏการณ์ มีข้อมูลที่ชัดเจน การทำนาย

หรือความพยายามที่จะควบคุมสิ่งที่มีอยู่ก่อนหน้านี้

5. การอธิบายระดับของหลักการทั่วไป และความชัดเจนของทฤษฎี (define the degree of generalizability and the parsimony of the theory)

การอธิบายระดับของหลักการทั่วไป เป็นการอธิบายถึงขอบเขตของทฤษฎีอย่างกว้าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ และในส่วนของความชัดเจนของทฤษฎี เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสั้น ๆ และความตรงไปตรงมาที่สามารถทำให้สมบูรณ์ได้ ในการอธิบายเกี่ยวกับคำถามของปรากฏการณ์ ซึ่งหลาย ๆ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถิติต้องมีความชัดเจน การวิเคราะห์อาจจำเป็นต้องใช้ทักษะของการวิจัยในการกำหนดความเพียงพอให้การสนับสนุนทฤษฎี เนื่องจากหลักฐานจากการวิจัยช่วยสนับสนุนทฤษฎีได้

6. การกำหนดความสามารถทดสอบได้ของทฤษฎี (determine the testability of the theory)

การกำหนดความสามารถทดสอบได้ของทฤษฎี สามารถนำมาช่วยสนับสนุนข้อมูลซึ่งได้จากประสบการณ์หรือการทดลองมากกว่าทฤษฎีคือข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) ซึ่งจะสนับสนุนทฤษฎีที่มีความถูกต้อง อย่งเที่ยงตรงโดยการทดสอบทฤษฎีในหลักการ ซึ่งสมมุติฐานสามารถบอกได้ถึงการทำเนิดทฤษฎี การวิจัยและหลักฐานที่สนับสนุนทฤษฎีหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความเชื่อถือนักทำให้ทฤษฎีมีความน่าเชื่อถือด้วย

สรุปการวิเคราะห์ทฤษฎีทั้ง 6 ขั้นตอน มีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งทำให้การวิเคราะห์ทฤษฎีมีความสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม Fawcett ได้กล่าวว่า ใน 2 ขั้นตอนสุดท้าย (parsimony and testability) ซึ่งจำเป็นต้องมีการ ประเมินทฤษฎี (theory evaluation) ด้วย³

การนำทฤษฎีอื่นมาปรับใช้เป็นทฤษฎีทางการพยาบาล

คำจำกัดความและคำอธิบาย

ความหมายเหมือนกับ การนำมโนทัศน์ที่มีอยู่เดิมมาปรับใช้เป็นมโนทัศน์ทางการพยาบาล (concepts derivation) และการได้มาของข้อความ (statements derivation) ในการมองความคล้ายคลึงต้องการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งไม่ใช่จากเครื่องกล และต้องการผู้สร้างทฤษฎีที่สามารถให้คำจำกัดความใหม่ของมโนทัศน์และข้อความ ซึ่ง มีความหมายในสาขาใหม่ เพราะในสองสาขาต้องการความแตกต่างที่เด่นชัด

ความแตกต่างระหว่าง การยืมทฤษฎีอื่นมาใช้ และ การยืมข้อความ อื่นมาใช้ คือ การยืมทฤษฎีอื่นมาใช้ เป็นกระบวนการที่ชุดของมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กันทั้งหมดหรือโครงสร้างทั้งหมดเคลื่อนย้ายจากสาขาหนึ่งไปสู่อีกสาขาหนึ่งและประยุกต์ให้เหมาะสมกับสาขาใหม่

เมื่อผู้สร้างทฤษฎี ยืมทฤษฎี ทฤษฎี มักเคลื่อนย้ายโดยไม่เปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาหนึ่งไปสู่อีกสาขาวิชาหนึ่ง เช่น เราใช้วิชา เคมี ชีววิทยา และทฤษฎีจิตวิทยาในทางการพยาบาล โดยไม่เปลี่ยนแปลงทฤษฎีพื้นฐานเหล่านั้นเมื่อเราประยุกต์ใช้ทางการพยาบาล การยืมทฤษฎีอื่นมา

ใช้ที่แท้จริงอย่างน้อยที่สุดต้องมีการเปลี่ยนแปลง
ในเนื้อหาหรือในโครงสร้าง เพื่อให้มีความ
สอดคล้องกับศาสตร์ทางการแพทย์

วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์

1. นำไปใช้ประโยชน์เมื่อไม่มีข้อมูล หรือ
ความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต้องการให้
เกิดการวิจัยและการทดสอบ

2. นำไปใช้ประโยชน์ เมื่อผู้สร้างทฤษฎีมี
ชุดของมโนทัศน์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและกัน
แต่ไม่มีวิธีจัดโครงสร้างที่เป็นตัวแทนของ
ความสัมพันธ์ ในกรณีนี้ผู้สร้างทฤษฎีต้องหา
สาขาอื่นที่สนใจ และมีโครงสร้าง และอุปมาอุป
มัย ความสัมพันธ์ของ มโนทัศน์ที่สนใจ และใช้
วิธีการยืมทฤษฎีมาใช้ โดยในการรับมา ต้องมีการ
เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม

3. เมื่อผู้สร้างทฤษฎีมีแนวคิดเกี่ยวกับ
โครงสร้างพื้นฐานหรือปรากฏการณ์แต่ไม่มี มโน
ทัศน์ที่จะอธิบาย ซึ่งทฤษฎีอื่นจากสาขาที่แตกต่าง
จะให้ชุดของ มโนทัศน์ที่มีความเหมือนที่ช่วยให้
อธิบายปรากฏการณ์ได้

ขั้นตอนการของการนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการ หยิบยืมจากบริบทอื่น

1. become thoroughly familiar with the
topic interest คือต้องตระหนักรู้ระดับของทฤษฎี
ที่ต้องการพัฒนาในสาขาที่สนใจและประเมินผล
ดีด้วยหลักวิทยาศาสตร์ในการพัฒนา ซึ่งหมายถึง
ต้องทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อที่สนใจ การ
ประเมิน มักนำไปสู่ความเชื่อว่าไม่มีทฤษฎีใน
ปัจจุบันที่เหมาะสมหรือใช้ประโยชน์ได้ การ
นำมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่น ที่
สามารถทำได้

2. read widely in other fields, allowing
your imagination to help you find useful
analogies คืออ่านอย่างกว้าง ในทางการแพทย์
และสาขาอื่น ๆ มีความคิดจินตนาการและ
ความคิดสร้างสรรค์ การอ่านที่กว้าง มักทำให้
สามารถเข้าใจที่มีวิธีที่รวมทฤษฎีเข้าด้วยกันและ
ให้ความเข้าใจของตัวเองใส่เข้าไปใน มโนทัศน์
หรือโครงสร้างใหม่ การค้นพบในความคล้ายคลึง
กันมักเกิดโดยบังเอิญหรือการหยั่งรู้ทางความคิด
สร้างสรรค์มากกว่าการคิดเป็นระบบ

3. select a parent theory to used for
derivation โดยการเลือกทฤษฎีต้นกำเนิดที่ใช้
สำหรับการนำมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจาก
บริบทอื่น ทฤษฎีต้นกำเนิดควรเลือกเพราะ ให้วิธี
ความเข้าใจใหม่ที่สามารถอธิบายหรือทำนาย
ปรากฏการณ์ในสาขาที่ผู้สร้างทฤษฎีสนใจ ทฤษฎี
ต้นกำเนิดบ่อยครั้งมาจากสาขาหรือสาขาวิชาอื่น
แต่ทฤษฎีทางการแพทย์จะใช้ได้ หลายทฤษฎีที่
ให้ประโยชน์ในความคล้ายคลึงสามารถเลือกมา
ใช้ได้

4. identify what content and/or structure
from the parent theory is so be used คือ ระบุ
เนื้อหาคืออะไร และ/หรือ โครงสร้างจาก ทฤษฎี
ต้นกำเนิดที่ถูกใช้ บางครั้งมีเพียงมโนทัศน์ หรือมี
เพียงข้อความที่มีความคล้ายคลึง แต่ ไม่ใช่
โครงสร้างทั้งหมด หรือบาง ครั้ง โครงสร้าง
สมบูรณ์แต่ มโนทัศน์ หรือข้อความต้นกำเนิดไม่
สมบูรณ์ บาง ครั้งผู้สร้างทฤษฎีต้องการมโนทัศน์
ข้อความเท่า ๆ กับโครงสร้าง ในวิธี การนำมาใช้
ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่น ผู้สร้างทฤษฎี
มีความเป็นอิสระ ที่จะนำเอาทฤษฎีใดมาใช้ให้
เหมาะสมกับสถานการณ์

5. modify or redefine new concepts and/or statement in term of the phenomena of interest คือ พัฒนาหรือให้คำจำกัดความของ มโนทัศน์ หรือข้อความใหม่จากเนื้อหาหรือโครงสร้างจากทฤษฎีดั้งเดิมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจ ซึ่งเป็นส่วนที่ยากที่สุดของ การยืมทฤษฎีอื่นมาใช้ ต้องการความคิดสร้างสรรค์และการไตร่ตรองของผู้สร้างทฤษฎีอย่างมาก โดยพื้นฐานมโนทัศน์หรือโครงสร้างถูกยืมมาจาก ทฤษฎีดั้งเดิม การเปลี่ยนแปลงเป็นหนทางที่ให้ความหมายในสาขาของผู้สร้างทฤษฎี บางครั้งการเปลี่ยนแปลงมีเล็กน้อย แต่บางครั้งมีความจำเป็น ต้อง คงไว้ก่อนที่ทฤษฎี สามารถเข้าในที่ใหม่

การพิจารณาข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดี

เป็นวิธีที่ง่ายและเป็นวิธีที่สร้างทฤษฎีใหม่ในสาขาที่สนใจในการทำการก่อสร้างทฤษฎีที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่จะเห็นความคล้ายคลึงจากอีกสาขาหนึ่งประยุกต์เปลี่ยนแปลงเพื่อใช้ในสาขาใหม่

ข้อจำกัด

ผู้สร้างทฤษฎี จำต้องคุ้นเคยกับสาขาที่สนใจมากกว่าของตัว เองการแปลความจากการอ่านที่กว้างขวางและเกิดขึ้นตลอดเวลา การตื่นตัวสำหรับ ข้อ ความใหม่และความคล้ายคลึงที่มีประโยชน์

การใช้ประโยชน์จากผลของการนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่น

1. ให้โครงสร้างเมื่อมี มโนทัศน์ หรือให้มโนทัศน์เมื่อมีเพียงโครงสร้าง และให้ทั้ง มโน

ทัศน์และโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพที่จะพัฒนาทฤษฎี

2. ผลของการนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่นง่ายต่อการใช้ในการศึกษาพยาบาล การปฏิบัติ การวิจัยและการพัฒนาทฤษฎี

3. การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่นเป็นวิธีที่ดีมากที่สุดที่มักได้มาจากกรอบแนวคิดทางทฤษฎีสำหรับหลักสูตรที่สร้างการศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเสมือนเป็นวิธีในการแนะนำทฤษฎีโดยทั่วไป เป็นวิธีที่ เปรียบเทียบกับสิ่งอื่นได้ง่ายทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

4. การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่น ให้ความเข้าใจที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติในคลินิก สามารถใช้กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเป็นแนวทางในการปฏิบัติโดยใช้ผลของการนำมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่น

5. การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่นเป็นวิธีที่ง่ายในการออกแบบของกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย การเคลื่อนย้ายมโนทัศน์ และ/หรือ โครงสร้างจากสาขาต้นกำเนิดที่เหมาะสมที่เปลี่ยนแปลงของผลผลิตที่มากมาย สำหรับสมมุติฐานที่มีศักยภาพสำหรับการเรียนรู้

สรุป การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่นเป็นวิธีที่ดีมากในการได้มาซึ่งทฤษฎีใหม่ที่รวดเร็วในสาขาใหม่ เพราะ ใช้ความคล้ายคลึงในการอธิบายหรือทำนายปรากฏการณ์ในสาขาหนึ่งโดยการอธิบายหรือทำนายจากอีกสาขาหนึ่งทั้ง มโน ทัศน์ และ โครงสร้างสามารถเคลื่อนย้ายจากทฤษฎีดั้ง

กำเนิดสู่สาขาใหม่ภายใต้วิธีที่ปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงตลอด

การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืม
จากบริบทอื่นง่ายและรวดเร็ว ในการสร้างทฤษฎี
ใหม่ ผู้สร้างทฤษฎีจะต้องอ่านอย่างกว้างขวางใน
หลาย ๆ สาขา และ ต้องพิจารณาข้อแตกต่าง
เหมือนกับพิจารณาความเหมือนระหว่างสาขาต้น
กำเนิดและสาขาใหม่ ในฐานะการพัฒนาความรู้
การนำทฤษฎีมาใช้ใหม่หรือการหยิบยืมจาก
บริบทอื่นเป็นวิธีที่มีประโยชน์สำหรับการ
พยาบาลมาก มักให้ความหมายของการพัฒนา
ทักษะทางทฤษฎี ที่นำไปใช้ประโยชน์ ถ้าทำและ
ทดสอบอย่างรอบคอบ การนำทฤษฎีมาใช้ ใหม่
หรือการหยิบยืมจากบริบทอื่นจึงมีบทบาทในการ
พัฒนาศาสตร์ความรู้ทางการพยาบาล

บทสรุป

บทความนี้นำเสนอทางเลือก หนึ่งใน
พัฒนาศาสตร์ และทฤษฎีทางการพยาบาล ตามกล
ยุทธ์ของ Walker & Avant ทั้ง 3 วิธี คือการ
สังเคราะห์ทฤษฎี การวิเคราะห์ทฤษฎี และการนำ
ทฤษฎีอื่นมาปรับใช้เป็นทฤษฎีทางการพยาบาล
ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ กลยุทธ์นี้ อาจแตกต่างกับ
กลยุทธ์ของนักทฤษฎีคนอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับมุมมอง
ของแต่ละ นักทฤษฎี ในการนำกลยุทธ์มาใช้ ให้
สอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การนำกล
ยุทธ์ใดมาใช้ต้องทำความเข้าใจ ว่าจะใช้
กระบวนการหรือฐานคิด แนวคิดใด มาวิพากษ์
โดยศาสตร์ทางการพยาบาล เน้นที่การดูแลและ
เกี่ยวกับคน ที่มีความซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา และเป็นพลวัต อีกทั้งมีบริบทต่าง ๆ ที่
เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นในการพัฒนาทฤษฎี

ทางการพยาบาลควรต้องมีการบูรณาการระหว่าง
ทฤษฎี การปฏิบัติ และการศึกษาเพื่อให้ได้ทฤษฎี
ทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ เหมาะสมที่สามารถ
นำมาใช้ในการปฏิบัติพยาบาลในบริบทที่มี
ความแตกต่างกันได้ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นการพัฒนาทฤษฎี
ทางการพยาบาลขึ้นอยู่กับความเชื่อ รากฐาน
แนวคิดเชิงปรัชญา การวิจัย และประสบการณ์
การทำงาน โดยจะต้องเป็นศาสตร์ ที่มีการยอมรับ
ในแวดวงวิชาการของศาสตร์นั้น ๆ ในช่วง
ระยะเวลาหนึ่ง และเป็นศาสตร์ที่มี ลักษณะเปิด
กว้างสำหรับที่จะศึกษาและพิสูจน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Williams & Wilkoms. Meleis, A.I. (2007).
Theoretical nursing: Development and Progress. 4th
ed. Philadelphia : Lippincott
Williams & Wilkoms.
2. Walker, L.O. & Avant, K.C. (1995).
Strategies for Theory Construction in Nursing.
Norwalk, Connecticut: Appleton & Lange.
3. Fawcett, J. (2000). **Analysis and
evaluation of contemporary nursing knowledge :
nursing models and theories.** Philadelphia : Davis.
4. Chin, P.L., & Kramer, M.K. (2008).
**Integrated Theory and knowledge development in
Nursing:.** 7th ed. Mosby, Inc., an affiliate of Elsevier
Inc.